

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»
Кафедра економіки, менеджменту та управління територіями

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри

П.Л. Зінич

“18” травня 2023 р.

КАРТА ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

Інженерно-технічні заходи з цивільного захисту та охорона праці

1) Шифр за ОНП: ВК
2) Навчальний рік: 2023/2024
3) Освітній рівень: другий рівень вищої освіти (магістр)
4) Форма навчання: денна
5) Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»
6) Спеціальність: 192 «Будівництво та цивільна інженерія»
7) Компонента спеціальності: обов'язкова
8) Семестр: 1
9) Викладач (розробник карти): к.т.н., доц. Зінич П.Л.
10) Мова навчання: українська
11) Необхідні ввідні дисципліни: (що треба вивчити, щоб слухати цей курс) -
12) Мета курсу: полягає в набутті здобувачом компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах (об'єктах господарської, економічної та науково-освітньої діяльності), формування у здобувачів відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях.

13) Результати навчання:				
№	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання на програмні компетентності
1.	РН04. Здійснювати експлуатацію, утримання та контроль якості зведення об'єктів будівництва та цивільної інженерії.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК5 СК3

2.	PH07. Розробляти заходи з охорони праці та навколишнього середовища при проведенні досліджень та у виробничій діяльності.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота	Лекція, практичні заняття	ІК ЗКЗ ЗК6 СКЗ
----	--	--	---------------------------	-------------------------

14) Структура курсу:

Лекції, год	Практичне заняття, год	Лабораторні заняття, год	Курсовий проект/ курсова робота РГР/Контроль на роботу	Самостійні робота здобувача, год	Форма підсумкового контролю
16	16	-	1	58	залік
Сума годин:				90	
Загальні кількість кредитів ECTS:				3,0	

15) Зміст курсу: (окремо для кожної форми занять – Л/Пр/Лаб/ КР/СРС)**Лекції:**

Тема 1. Моніторинг та спеціальний аналіз виникнення і розвитку надзвичайної ситуації.

Тема 2. Планування заходів з питань цивільного захисту.

Тема 3. Методи розрахунку зон ураження від техногенних вибухів і пожеж та протипожежний захист об'єктів господарювання.

Тема 4. Оцінка інженерної обстановки та соціально-економічних наслідків надзвичайної ситуації.

Тема 5. Спеціальні розділи охорони праці в галузі професійної діяльності.

Тема 6. Актуальні проблеми охорони праці в наукових дослідженнях.

Тема 7. Основні заходи пожежної профілактики на галузевих об'єктах.

Тема 8. Травматизм та професійні захворювання в галузі. Розслідування нещасних випадків.

Практичні:

Тема 1. Моніторинг та спеціальний аналіз виникнення і розвитку надзвичайної ситуації.

Тема 2. Планування заходів з питань цивільного захисту.

Тема 3. Методи розрахунку зон ураження від техногенних вибухів і пожеж та протипожежний захист об'єктів господарювання.

Тема 4. Оцінка інженерної обстановки та соціально-економічних наслідків надзвичайної ситуації.

Тема 5. Спеціальні розділи охорони праці в галузі професійної діяльності.

Тема 6. Актуальні проблеми охорони праці в наукових дослідженнях.

Тема 7. Основні заходи пожежної профілактики на галузевих об'єктах.

Тема 8. Травматизм та професійні захворювання в галузі. Розслідування нещасних випадків.

Контрольна робота (контрольну роботу з навчальної дисципліни студенти виконують відповідно до

затвердженої тематики за їх власним вибором.):

1. Загальна характеристика індивідуальних взаємовідносин найманого працівника і роботодавця, переваги і недоліки взаємовідносин.
2. Правова основа та принципи забезпечення національної безпеки України.
3. Основні напрями державної політики з питань національної безпеки України.
4. Суб'єкти забезпечення національної безпеки України та їх повноваження.
5. Суб'єкти забезпечення національної безпеки України та їх основні функції.
6. Державна політика з питань захисту національних інтересів і гарантування в Україні особистої та суспільної безпеки від зовнішніх і внутрішніх загроз в усіх сферах життєдіяльності.
7. Державні заходи цивільного захисту, щодо органів управління та планування діяльності єдиної державної системи цивільного захисту.
8. Основні завдання, порядок утворення та склад спеціалізованих служб цивільного захисту, організація управління ними та їх функціонування.
 1. Основні принципи цивільного захисту.
 2. Основними завданнями єдиної державної системи цивільного захисту.
 3. Територіальні підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту та їх ланки.
 4. Режими функціонування єдиної державної системи цивільного захисту.
 5. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері цивільного захисту.
 6. Повноваження центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.
 7. Повноваження центральних органів виконавчої влади у сфері цивільного захисту.
 8. Завдання і обов'язки суб'єктів господарювання у сфері цивільного захисту.
9. Загальнодержавний рівень управління охороною праці в Україні.
10. Регіональний рівень управління охороною праці в Україні.
11. Галузевий рівень управління охороною праці в Україні.
12. Виробничий рівень управління охороною праці в Україні.
13. Основні принципи державної політики в галузі охорони праці, їх характеристика.
14. Уповноважені трудових колективів з питань охорони праці, їх основні обов'язки і права.
15. Повноваження і права профспілок у здійсненні контролю за додержанням законодавства про охорону праці.
16. Державна політика у сфері цивільного захисту.
17. Регулювання взаємовідносин між роботодавцем і працівником з питань охорони праці.
18. Порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці на підприємствах.
19. Порядок дій комісії з атестації щодо організації атестації, оцінка умов праці керівників та спеціалістів.
20. Управління охороною праці та обов'язки роботодавця.
21. Суть і завдання управління охороною праці. Концепція управління охороною праці.
22. Комісія з питань охорони праці підприємства: основні положення, функції та завдання.
23. Атестація робочих місць за умовами праці: основні вимоги до проведення, головна мета та результати атестації, періодичність атестації.
24. Організаційне, методичне керівництво і контроль за проведенням всіх етапів атестації, завдання атестації.
25. Оцінка умов праці керівників та спеціалістів, оформлення результатів досліджень, основних документів атестації.
26. Повноваження місцевих державних адміністрацій у сфері цивільного захисту.
27. Загальні ознаки та види надзвичайних ситуацій.
28. Рівні надзвичайних ситуацій та їх характеристика.
29. Встановлення факту віднесення аварійної події до рангу надзвичайної ситуації, визначення виду та рівня надзвичайної ситуації.
30. Становлення моніторингу довкілля як напрямку екологічної науки.
31. Види, типи, рівні та сутність екологічного моніторингу.
32. Державна система моніторингу довкілля України.
33. Способи вдосконалення моніторингу навколишнього середовища з урахуванням вимог міжнародних організацій у рамках ЄС.
34. Розвиток системи екологічного моніторингу в Україні.
35. Особливості регіонального екологічного моніторингу.
36. Методичні положення ідентифікації та паспортизації об'єктів господарювання щодо визначення потенційної небезпеки.

37. Визначення та аналіз небезпек, пов'язаних з порушенням умов безпечної експлуатації об'єктів господарювання.
38. Виявлення небезпечних речовин та критичних умов їх прояву.
39. Основні етапи аналізу надзвичайних ситуацій та прогнозування їхніх наслідків.
40. Способи виявлення потенційно-небезпечних зон з імовірними джерелами надзвичайних ситуацій.
42. Забезпечення пожежної безпеки. Заходи щодо забезпечення пожежної безпеки.
43. Санкції за порушення вимог законодавства з питань пожежної безпеки.
44. Інструкції про проведення пожежонебезпечних видів робіт, експлуатацію технологічних установок, обладнання, її характеристика.
45. Інструкції про експлуатацію технологічних установок, обладнання, її характеристика.
46. Інструкції про обов'язки та дії працівників у разі пожежі, її характеристика.
47. Загальні вимоги до складання планів евакуації людей на випадок пожежі.
48. Інструкції для працівників охорони (вартових, охоронців, вахтерів, сторожів, її характеристика.
49. Загальні вимоги пожежної безпеки до територій підприємств.
50. Загальні вимоги пожежної безпеки до будівель, споруд підприємств.
51. Загальні вимоги пожежної безпеки до утримання приміщень підприємств.
52. Загальні вимоги пожежної безпеки до утримання евакуаційних шляхів і виходів.
53. Вторинні наслідки аварії при прориві греблі.
54. Локалізація і гасіння пожеж на маршрутах висування сил цивільного захисту при землетрусах.
55. Розшук уражених і витягання їх з пошкоджених будівель при завалах, що горять.
56. Розшук уражених і витягання їх з пошкоджених будівель, затоплених приміщень при повенях.
57. Виведення населення з небезпечних зон в безпечні райони при землетрусах.
58. Виведення населення з небезпечних зон в безпечні райони при повенях.
59. Нормативно-правові акти про розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на підприємстві.
60. Визначення ступеня втрати працездатності потерпілим. Щомісячні страхові виплати та інші витрати на відшкодування шкоди.
61. Порядок та умови розслідування нещасного випадку пов'язаного з виробництвом на підприємстві.
62. Правова основа, економічний механізм та організаційна структура загальнообов'язкового державного соціального страхування громадян від нещасного випадку на виробництві.

Самостійна робота студента:

Тема 1. Моніторинг та спеціальний аналіз виникнення і розвитку надзвичайної ситуації.

Тема 2. Планування заходів з питань цивільного захисту.

Тема 3. Методи розрахунку зон ураження від техногенних вибухів і пожеж та протипожежний захист об'єктів господарювання.

Тема 4. Оцінка інженерної обстановки та соціально-економічних наслідків надзвичайної ситуації.

Тема 5. Спеціальні розділи охорони праці в галузі професійної діяльності.

Тема 6. Актуальні проблеми охорони праці в наукових дослідженнях.

Тема 7. Основні заходи пожежної профілактики на галузевих об'єктах.

Тема 8. Травматизм та професійні захворювання в галузі. Розслідування нещасних випадків.

16) Основна література:

1. Гораль, Л. Т. Основи охорони праці : навч. посіб. / Л. Т. Гораль, Я. М. Семчук. - Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2004. - 246 с.
2. Семчук, Я. М. Безпека життєдіяльності : навч. посіб. / Я. М. Семчук, О. В. Паневник, О. М. Мандрик. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2006. - 132 с.
3. Безпека життєдіяльності : навч. посіб. / Г. М. Кривенко, Я. М. Семчук, Л. Я. Савчук, І. О. Камаєва; Івано-Франків. нац. техн. ун-т нафти і газу. - Івано-Франківськ, 2010. - 461 с.
4. Семчук, Я. М. Охорона праці : навч. посіб. / Я. М. Семчук, І. В. Воевідко, М. П. Кулик. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ Факел, 2009. - 310 с.
5. Перкун, І. В. Цивільний захист: конспект лекцій / І. В. Перкун, В. Г. Погребняк. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2016. – 97 с.
6. Перкун, І. В. Безпека життєдіяльності: конспект лекцій. Ч. 1 / І. В. Перкун, В. Г. Погребняк. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2018. – 65 с.
7. Перкун, І. В. Безпека життєдіяльності: конспект лекцій. Ч. 2 / І. В. Перкун, В. Г. Погребняк. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2019. – 75 с.
8. Грибан В. Г., Негодченко О. В. Охорона праці. Навч. посіб. 2-ге вид.– К.: Центр учбової літератури, 2017. –

280 с.

9. Запорожець О. І. Безпека життєдіяльності: 2-ге видання. Київ: ЦУЛ, 2019. – 448 с.

10. Запорожець О. І. Основи охорони праці: 2-ге видання. Київ: ЦУЛ, 2019. – 264 с.

11. Охорона праці та цивільний захист. Підручник. / О.Г.Левченко, Полукаров О.І. та ін. – К.: Основа, 2019 – 670 с.

12. Міжнародний стандарт ISO 26000:2010 - «настанова по соціальній відповідальності». ISO 26000: 2010 (Draft) Guidance on Social Responsibility.

13. Абракітов В. Е. Охорона праці в галузі та цивільний захист : конспект лекцій для студентів 1 (5) курсу усіх форм навчання спеціальності 101 – Екологія спеціалізація (освітня програма) «Екологія міст»; спеціальності 183 – Технології захисту навколишнього середовища спеціалізація (освітня програма) «Екологічна безпека»; спеціальності 192 – Будівництво та цивільна інженерія, освітніх програм «Міське будівництво і господарство»; «Промислове та цивільне будівництво», «Водопостачання та водовідведення»; «Теплогазопостачання і вентиляція», «Раціональне використання і охорона водних ресурсів» спеціальності – 206 Садово-паркове господарство спеціалізація (освітня програма) «Садово-паркове господарство»; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. 105 с.

14. Конспект лекцій дисципліни «Цивільний захист і охорона праці в галузі», змістовний модуль «Цивільний захист», для студентів усіх спеціальностей та всіх форм навчання / Укл.: М. О. Журавель – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка». Каф. ОП і НС, 2020 р. – 49 с.

15. Цивільний захист та охорона праці в галузі. Методичні вказівки до виконання практичних робіт / Укл.: Денисова Н.М., Буяльська Н.П. Чернігів: ЧНТУ, 2020. 113 с.

17) Додаткова література:

1. ДБН В.1.1.7-2016. Пожежна безпека об'єктів будівництва.

2. ДБН В.2.5-28:2018. Державні будівельні норми «Природне і штучне освітлення».

3. Державні санітарні норми та правила «Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу», затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України від 08 квітня 2014 року № 248.

4. ДСН 3.3.6.042-99. Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень.

5. ДСТУ Б В.1.1-36:2016 «Визначення категорій приміщень, будинків, установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою».

6. Про охорону праці : Закон України від 14.10.1992 р. № 2694-XII : станом на 14 серп. 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text>

7. Кодекс законів про працю України : Кодекс України від 10.12.1971 р. № 322-VIII : станом на 31 груд. 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>

8. Конституція України : від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР : станом на 1 січ. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>

9. Про затвердження Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці (НПАОП 0.00-4.12-05) та Переліку робіт з підвищеною небезпекою : Наказ Держ. ком. України з нагляду за охорон. пр. від 26.01.2005 р. № 15 : станом на 14 квіт. 2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0231-05#Text>

10. Зеркалов Д.В. Безпека життєдіяльності та основи охорони праці: навч. посіб. / Д.В. Зеркалов – К.: Основа, 2016. – 267 с.

11. Зеркалов Д.В. Практичні заняття з дисципліни «Безпека життєдіяльності»: навч. посіб. / Д.В. Зеркалов – К.: Міжнарод. фін. ун-т, 2013. – 83 с.

12. Маруненко І. М. В. Безпека життєдіяльності та основи охорони праці: навч.-метод. посіб. з питань проведення практичних робіт / І. М. Маруненко, М. М. Шеремета, Г.І. Волковська, Г. В. Кобеньок. – К. : Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2014. – 47 с.

13. Станіславчук О.В. Безпека життєдіяльності: практикум / О.В. Станіславчук, О.Б. Горностай, В.М. Маринич. – Львів: Сполом, 2016. – 183 с.

18) Інформаційні ресурси:

1. <http://library.knuba.edu.ua> - Бібліотека Київського національного університету будівництва і архітектури.

2. <http://www.dnopr.kiev.ua> - Офіційний сайт Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду (Держпраці).

3. <http://www.mns.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства надзвичайних ситуацій України.

4. <http://www.social.org.ua> - Офіційний сайт Фонду соціального страхування України.

5. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».

6. <http://www.budinfo.com.ua> - Портал «Україна будівельна: будівельні компанії України, будівельні стандарти: ДБН ГОСТ ДСТУ».

19) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів)

Поточне оцінювання та самостійна робота		Підсумковий тест (залік)	Сума
Результати роботи студентів під час семінару (практичної роботи); оцінювання самостійної роботи	Якість виконання індивідуального завдання (контрольної роботи)		
50	20	30	100

20) Умови допуску до підсумкового контролю:

- відвідування лекцій;
- активність на практичних заняттях;
- дотримання термінів виконання КР;
- дотримання умов академічної доброчесності.

21) Політика щодо академічної доброчесності: розуміння здобувачами вищої освіти норм академічної доброчесності (вимог щодо оригінальності текстів та допустимого відсотку співпадінь).

22) Примітки:

Затверджено на засіданні кафедри цивільної інженерії
Протокол № 10 від 17.04.2023 р.

Схвалено Науково-методичною радою ВСП «Інститут інноваційної освіти Київського національного університету будівництва і архітектури»
Протокол № 10 від 17.05.2023 р.

Схвалено
уніве